

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

СОВЕТ НА ЕВРОПА

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

ПЕТТИ ОДДЕЛ

ТРАЈКОСКИ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

(Жалба бр. 13191/02)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

7 Февруари 2008

Оваа пресуда ќе стане конечна во согласност со условите предвидени во член 44 став 2 од Конвенцијата. Истата може да биде предмет на редакциски измени.

Напомена: Македонскиот превод на текстот на одлуката на Европскиот суд за човекови права е исклучиво информативен и од него не произлегуваат никакви права и/или обврски. Единствено официјалниот текст на одлуката на Европскиот суд за човекови права на англиски и/или француски јазик, објавена од страна на Судот е автентичен и се смета за оригинал. Не е дозволено објавување на овој превод на било каков начин без претходна дозвола од страна на Министерството за правда на Република Македонија, освен во случај доколку се користи за информирање.

Во случајот **Трајкоски против Република Македонија**,

Европскиот суд за човекови права (Петти оддел), заседавајќи во судски совет во состав:

г-дин P. Lorenzen, *претседател*

г-ѓа S. Botoucharova,

г-дин V. Butkevych ,

г-ѓа М.Цаца Николовска

г-дин R. Maruste,

г-дин Borrego Borrego

г-ѓа Jaeger, *суди*

и г-ѓа C. Westerdiek, *секретар на одделот*

Расправајќи на затворена седница на 15 јануари 2008 година,

Ја донесе следнава пресуда, усвоена на истиот датум:

ПОСТАПКА

1. Постапката е иницирана со жалба (бр.13191/01) против Република Македонија поднесена до Судот согласно член 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи („Конвенцијата,“) од страна на шест македонски државјани, г-дин Цветан Трајкоски и г-дин Никола Трајкоски, г-ѓа Снежана Трајкоска, г-дин Игорче Симоноски, г-дин Цветан Симоноски и г-ѓа Ратка Симоноска, на 26 септември 2001 година.
2. Сите жалители беа застапувани од г-дин Д.Милошески, адвокат од Прилеп. Владата на Република Македонија („Владата,“) беше застапувана од нејзиниот агент, г-ѓа Р.Лазареска Геровска.
3. Жалителот се жалел на член 6 и 13 од Конвенцијата и член 1 од Протокол 1. Со допис доставен на Судот на 28 јануари 2002 година, г-

дин Цветан Трајкоски исто така се жалел дека бил малтретиран од страна на полицијата.

4. На 1 декември 2005 година Судот одлучи до Владата да ја комуницира жалбата поднесена од страна на г-дин Цветан Трајкоски („жалителот,“) согласно член 3 од Конвенцијата и остатокот од жалбата го прогласи за недопуштена. Согласно член 29 § 3 од Конвенцијата, одлучи истовремено да ја разгледа допуштеноста и основаноста на жалбата.

ФАКТИ

I ОКОЛНОСТИ НА ПРЕДМЕТОТ

5. Жалителот е роден во 1964 и живее во Прилеп.
6. Во голем број на управни постапки, жалителот поднел барање за испитување на законитоста на управните одлуки поврзани со изградба и работа на бензиска станица, која се наоѓала на неколку метра од неговата куќа. Тој, исто така, поднел кривична пријава против државните службеници кои ги донеле релевантните одлуки и против директорот на безинската станица.

1. Инцидентот

(а) Верзија на жалителот за настаните

7. На 30 јануари 2001 година, во 20.20 часот жалителот, придружуван од неговата сопруга и г-дин П.Н. отишле во полициската станица во Прилеп да ја пријават можноста од оган и експлозија на бензиската станица, како последица на наводно неправилно управување со нафтените деривати во тоа време. По нивното доаѓање, тие го паркирале нивното возило пред пријавната рампа на улицата пред полициската станица. На барање на управникот, жалителот го поместил возилото на паркинг, сместен позади хотелот „Липа,“. По влегувањето на жалителот во полициската станица, истиот полицаец го турнал наназад. Во неговиот првичен допис, жалителот изјавил дека му бил вперен пиштол на глава. Седум или осум полицајци дошле на лице место и го навредувале, го

грабнале за раце, нозе и коса и го фрлиле низ скали. Тие продолжиле да го тепаат и удараат по цело тело. За време на тепањето, полицајците употребиле навредувачки јазик.

(б) Верзија на Владата за настаните

8. Владата истакна дека жалителот ја паркирал неговата кола пред влезот на полициската станица во Прилеп, на улица на која бил забранет сообраќај и паркинг. Тие понатаму укажаа дека жалителот не ја поместил колата и покрај наредбата од страна на полицајците кои биле на должност. Жалителот влегол во полициската станица без да се идентификува. Тој ја игнорирал усната наредба на полицаецот да ја напушти зградата. Тој активно се спротивставил кога полицајците го отстраниле од станицата.

2. Настани кои следат

9. Лекарско уверение („првото уверение,“) издадено на 30 јануари 2001 во 21.15 часот укажува дека жалителот претрпел неколку телесни повреди кои не се квалификувани како тешки. Му биле препишани средства за смирување. Ова уверение не го прецизира можното потекло на повредите, времето или начинот на настанување.
10. По комуникацијата на предметот, жалителот достави друго лекарско уверение издадено на 11 мај 2006 година од Општата болница во Прилеп кое ги опишува повредите на жалителот, наведени во првото уверение, со следните термини: мала модринка на десната слепоочница, гребнатица на десниот глужд и на прстот на ногата. Дополнително, било забележано дека неговиот десен лакт и левата страна од неговиот колк биле повредени.
11. По комуникацијата, жалителот доставил и вешто мислење од 23 мај 2006 поврзано со неговата траума по инцидентот. Овој извештај, кој бил заснован на медицински белешки и на изјава на жалителот, укажува на тоа дека, по инцидентот, жалителот имал гребнатинка на неговиот лев лакт, гребнатица на коленото и гребнатица на лицето, под левото око и на левиот колк.

12. Во врска со предметниот инцидент, нема судска одлука против жалителот.

3. Постапка пред Секторот за внатрешна контрола во рамките на Министерството за внатрешни работи („Секторот,“)

13. На 30 јануари 2001 жалителот поднел барање до Секторот да го истражи инцидентот. На 23 август 2001 Секторот изготвил извештај во кој ја навел фактичката состојба на инцидентот. Истиот навел дека жалителот бил отстранет од зградата, откако ја игнорирал усната наредба од полицајците да го стори тоа. Тој активно се противел на полицајците и арогантно се однесувал. Секторот утврдил дека немало злоупотреба на положбата од страна на полицијата во нивната намера да го совладат жалителот. Понатаму истакнале дека на 6 февруари 2001 година била поднесена пријава за поведување на прекршочна постапка против жалителот согласно Законот за прекршоци, поради прекршување на јавен ред и мир. Оваа пријава укажала дека, *inter alia*, овој полицаец го грабнал жалителот за неговите раменици и го изнел надвор од полициските простории.

3. Постапка по кривичната пријава

14. На неодреден датум, жалителот до јавниот обвинител поднел кривична пријава против г-дин П.Р., полицаец кој бил на должност и наводно учествувал во инцидентот за негово малтретирање. Не може да се утврди дали жалителот се жалел и во врска со однесувањето на другите полицајци.

15. Владата изјави дека на 9 март 2001 година јавниот обвинител поднел барање за дополнителни известувања до Министерството за внатрешни работи („Министерството,“). Истото Министерство, како одговор поднело официјален извештај во врска со инцидентот. Не биле доставени докази како потврда за таквото тврдење.

16. На 15 мај 2001 година јавниот обвинител ја отфрлил кривичната пријава на жалителот, со образложение дека наводниот прекршок не може да се смета за кривично дело, кое би можело да биде процесуирано на негов

предлог. Било утврдено дека на 30 јануари 2001 година жалителот го паркирал неговото возило пред влезот на полициската станица во Прилеп, при што го блокирал влезот на полициските возила. Тој им викал на полицајците и се заканувал дека ќе ја запали бензинската станица. Г-дин П.Р. и г-дин К.Н., друг полицаец, му наредиле на жалителот да го помести возилото. По распитот на г-дин П.Р. и другиот полицаец, вклучувајќи го и г-дин П.Н., кој бил присутен на лице место, јавниот обвинител утврдил дека г-дин П.Р. не го малтретирал жалителот, ниту пак истиот бил предмет на нехумано и нечовечко однесување. На крај, заклучил дека г-дин П.Р. не го сторил наводниот прекршок ниту пак било кој друг обвинителен акт.

17. На 22 мај 2001 година жалителот до Основен суд Прилеп („судот„) поднел приватна тужба против г-дин П.Р. и четири останати неидентификувани полицајци. Тој се жалел дека му било викано, дека бил навреден, тепан и влечкан по подот и дека како резултат на тоа тој се здобил со лесни телесни повреди и гребнатини. Тој побарал судот да земе исказ од него, од неговата сопруга и г-дин П.Н., кој бил сведок на инцидентот, како и од г-дин К.Н.
18. На 20 јуни 2001 судот побарал од жалителот да ја прецизира тужбата со имињата на неидентификуваните полицајци.
19. На 26 јуни 2001 година жалителот го информирал судот дека не бил во можност да го открие идентитетот на останатите полицајци. Тој навел дека едниот од нив бил управник, а другиот чувар за време на настанот. Тој понатаму укажал дека судот би можел да поднесе барање за достава на информација на нивниот идентитет и дека потоа тој ќе може лесно да ги потврди.
20. На 2 јули 2001 година судот ја отфрлил приватната тужба на жалителот како нецелосна, поради тоа што тој не ги идентификувал останатите четири полицајци. Не бил даден коментар за обвинувањата против г-дин П.Р.
21. На 1 август 2001 жалителот изјавил жалба против решението на судот, врз основа на тоа што судот не успеал да ги истражи неговите наводи, и дека тој немал ефективен начин да го открие идентитетот на вмешаните полицајци, но дека ќе може да ги идентификува ако се наредени во ред.

22. На 7 ноември 2001 година Апелациониот суд Битола го потврдил решението на судот.
23. На 25 декември 2001 година јавниот обвинител го информирал жалителот дека не постојат основи за поднесување на барање за заштита на законитоста до Врховниот суд.

II РЕЛЕВАНТНО ДОМАШНО ЗАКОНОДАВСТВО

24. Член 254 § 1 (1) од Законот за кривична постапка („Законот,“) определува дека обвинителниот акт треба да содржи, *inter alia*, лични податоци за лицето кое е обвинето.
25. Во согласност со член 255 § 2 од Законот, претседателот на советот пред кој ќе се одржи главниот претрес ќе испита дали обвинителниот акт е прописно составен, па ако најде дека не е, ќе му го врати на тужителот да ги исправи недостатоците во рок од три дена. Доколку оштетениот го пропушти рокот, ќе се смета дека се откажал од гонењето, па постапката ќе се запре.
26. Останатите одредби релевантни за овој предмет се опишани во предметот за Јашар (*види Јашар против Република Македонија, бр. 69908/01, §§ 31-40, 15 Фебруари 2007*).

ПРАВО

I НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 3 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

27. Жалителот се жалел согласно член 3 од Конвенцијата дека тој бил предмет на акти на полициска бруталност во врска со неговата посета на полициската станица, за да дискутира за бензиската станица. Член 3 гласи:

„ Никој не смее да биде подложен на мачење, нечовечко или понижувачко постапување или казнување.

А. Допуштеност

1. Поднесоци на странките

28. Владата истакна дека жалителот не ги искористил сите ефикасни правни средства во врска со неговата жалба за малтретирање, со оглед на тоа што не поднел тужба за надомест на штета или не поднел барање за испитување на полициската бруталност пред Народниот правобранител, кој имал надлежност да предложи поведување на дисциплинска постапка и да поднесе кривична пријава до јавниот обвинител.
29. Во врска со кривичната пријава, Владата истакна дека јавниот обвинител ги превзел потребните истражни мерки (види точка 15 погоре). Откако му била отфрлена кривичната пријава на жалителот, истиот поднел приватна тужба. Со оглед на тоа што не успеал да ги идентификува останатите четири полицајци, одвоено од г-дин П.Р., жалителот се лишел од можноста неговите наводи да бидат разгледани од страна на домашните судови.
30. Жалителот навел дека тој поднел кривична пријава до јавниот обвинител, со оглед на тоа што повел постапка способна да доведе до идентификација и обвинение на наводните сторители на нападот. По отфрлањето на неговата пријава, тој го превзел обвинението, но без резултат. А што се однесува до Народниот правобранител, жалителот изјавил дека тоа не може да се смета како ефикасно правно средство, поради тоа што истиот немал судски надлежности. Тој понатаму, се расправал дека во неговиот предмет, тужбата за надомест на штета ќе била лишена од било каков успех, со оглед на фактот дека не била утврдена вина во текот на кривичната постапка.

2. Оценка на Судот

31. Судот утврди дека жалителот ги изнел своите наводи во врска со малтретирањето на полицијата пред надлежните органи, поточно пред Секторот и јавниот обвинител, со што ги задолжил да поведат соодветна истрага. Тој понатаму, иницирал судска постапка со цел да се утврдат фактите и да се лоцира одговорноста. Од причините наведени во предметот на Јашар (види Јашар против Република Македонија

(одлука), бр.69908/01, 19 јануари и 11 април 2006) кои можат да се применат и во овој предмет, Судот смета дека жалбата на жалителот не може да биде прогласена за недопуштена за неискористување на домашните правни средства во смисла на член 35 од Конвенцијата. Со тоа, приговорот на Владата мора да биде одбиен. Понатаму нотира дека не е недопуштена по било која основа. Поради тоа, мора да биде прогласена за допуштена.

Б.Основаност

1.Поднесоци на странките

32. Владата истакна дека полицијата не превзела никакви принудни мерки, ниту пак жалителот бил предмет на нечовечко и понижувачко однесување. Потпирајќи се на судската пракса на Судот, тие понатаму се расправаа дека ниту повредите на жалителот ниту пак однесувањето на полицаецот не можат да се квалификуваат како постапки на тортура. Употребата на физичка сила била јасно регулирана од страна на домашното законодавство, согласно кое секое превземање на сила мора да биде строго неопходно и пропорционално.
33. Земајќи ги во предвид фактите на предметот, начелно, извештајот на Секторот (види точка 13 погоре) и мерките превземени од страна на јавниот обвинител (види точка 15 погоре), Владата истакна дека согласно тврдењата на жалителот била превземена ефикасна истрага. Тие истакнаа дека во временската рамка биле утврдени сите релевантни факти и покрај неуспехот на жалителот да обезбеди информација за идентитетот на засегнатите полицајци, факт кој ја кочел истрагата.
34. Жалителот останал на неговите наводи дека бил малтретиран од страна на полицаец за време на неговата посета на полициската станица во Прилеп, со цел да расправа за прашања поврзани со бензинската станица. Тој понатаму наведе дека аргументите на Владата биле контрадикторни. Јавниот обвинител не превзел никакви истражни дејствија да ги открие сторителите, иако, како што било забележливо од извештајот на Секторот, Министерството било свесно за нивниот

идентитет. Не биле земени никакви изјави од сведоците кои биле предложени. Не била спроведена ефикасна истрага против г-дин П.Р., чиј идентитет бил познат за судот кој постапувал по предметот.

2. Оценка на Судот

(а) Суштински аспекти: наводно нечовечко и понижувачко однесување

(i) Генерални принципи

35. Судот потсетува дека член 3 од Конвенцијата забранува во апсолутни термини мачење и нечовечко и понижувачко постапување. Малтретирањето мора да постигне минимално ниво на јачина за да се примени во рамките на член 3. Оценката на овој минимум е релативна: зависи од сите околности на предметот, како што се траењето на постапувањето, физичките и менталните ефекти и, во некои случаи, полот, годините и здравствената состојба на жртвата. Во однос на личноста лишена од нејзината слобода, употребата на физичка сила која не била строго неопходна поради нејзиното однесување, го намалува човечкото достоинство и во принцип е повреда на правото определено со член 3. Однесувањето, од страна на Судот, се смета како „нечовечко„ поради тоа што, *inter alia*, било однапред смислено, било употребено со часови и предизвикало или телесни повреди или интензивни психички и ментални страдања и исто така „деградирачко„ затоа што кај жртвите предизвикало чувства на страв, изнемоштеност и инфериорност, кои ги понижувале и навредувале.
36. За казната или постапувањето да бидат „нечовечки„ или „понижувачки„, страдањето или понижувањето мора на било кој начин да оди подалеку од неизбежниот елемент на страдање или понижување, поврзано со дадениот начин на легитимно постапување или казна. Прашањето дали целта за постапувањето била понижувачка или навредлива за жртвата е понатамошен фактор кој треба да земе во предвид, но отсуството на било каква цел не може убедливо да го исклучи утврдувањето на повреда на член 3 (види *Labita v. Italy* [GC], бр. 26772/95, §§ 119-120, ЕСЧП 2000-IV). Наводите за малтретирање мора да бидат поткрепени со

соодветни докази (види *mutatis mutandis*, *Klaas v. Germany*, пресуда од 22 септември 1993, Серија А бр. 269, стр. 17-18, § 30).

37. За оценка на овој доказ, Судот усвои стандард „над основаното сомневање“, но додава дека таков стандард може да следи поради коегзистенцијата од доволно строги, јасни и сложени заклучоци или слични непобитни фактички претпоставки (види пресуда за Јашар, цитирана погоре, § 48).

(ii) Примена на овие принципи во конкретниот предмет

38. Судот на почетокот го смета за неспорно дека за време на инцидентот на 30 јануари 2001 година, полицијата со сила го изнела жалителот надвор од полициската станица во Прилеп. Ова го потврди и Секторот во неговиот извештај за утврдување на фактичката состојба и не беше побиено од ниту една страна.

39. Судот наоѓа дека за време на неговата посета на полициската станица во Прилеп, жалителот се здобил со одредени повреди. Ова беше потврдено со лекарските уверенија (види точки 9 и 10 погоре). Повредите не биле од таков размер да има потреба од медицински или третман со лекаства – му биле препишани само средства за смирување. Исто така, Владата не се противеше на повредите.

40. Како и да е, Судот утврдува дека описот на повредите наведени во истите уверенија се контрадикторни на извештајот на вештото лице (види точка 11 погоре) претходно поднесен од страна на жалителот. Оваа неконзистентност се однесува не само на страната на телото на жалителот која била повредена, туку и на природата на повредите.

41. Понатаму, Судот забележува дека жалителот и Владата дале два различни текови на настаните за тоа како настанале повредите на жалителот. Судот смета дека барем дел од повредите настанале поради провокативното однесување на жалителот и потребата од негово отстранување од полициските простории со употреба на сила. Во таа насока, Судот најде дека жалителот не обезбедил доволен доказ да ја потврди неговата верзија на настаните. Неконзистентноста на лекарските уверенија спомнати во претходната точка го потврдуваат

овој заклучок. Штом е така, претходниот доказ не му овозможува на Судот да утврди над основаното сомневање дека за време на неговата посета на полициската станица жалителот бил предмет на нечовечко и понижувачко однесување во смисла на член 3 од Конвенцијата.

42. Соодветно, заклучи дека немало повреда на суштинските аспекти од член 3 од Конвенцијата.

(б) Процедурални аспекти: наводен недостаток на ефикасна истрага

(i) Генерални принципи

43. Судот повторува дека, кога поединец дава веродостојна изјава дека претрпел третман спротивен на член 3 од страна на полицијата или други слични државни службеници, таа одредба, гледана во врска со генералната обврска на државата под член 1 од Конвенцијата „на сите лица под нивна надлежност да ги обезбеди правата и слободите утврдени во ... Конвенцијата,, подразбира дека ефикасна официјална истрага мора да има. Во врска со истрагата под член 2, таква истрага треба да е во состојба да доведе до идентификација и казнување на одговорните лица. Инаку, генералната законска забрана за тортура и нечовечко и деградирачко однесување и казна, покрај нејзината основна важност, во пракса би била неефикасна и би било можно во одредени случаи државните службеници да го злоупотребат тоа право, без никаков ризик да бидат казнети (види *Corsacov v. Moldova*, бр. 18944/02, § 68, 4 април 2006; *Labita*, цитирана погоре, § 131, ЕСЧП 2000-IV; *McCann and Others v. the United Kingdom*, пресуда од 27 септември 1995, Серија А бр. 324, стр. 49, § 161; *Kaya v. Turkey*, пресуда од 19 февруари 1998, *Reports* 1998-I, р. 324, § 86; *Yaşa v. Turkey*, пресуда од 2 септември 1998, *Reports* 1998-VI, р. 2438, § 98).

44. На крај, истрагата мора да биде експедитивна. Во случаите под член 2 и 3 од Конвенцијата, каде ефикасноста на официјалната истрага е предмет на разгледување, Судот честопати цени дали надлежните органи постапувале соодветно на жалбите во тој релевантен период (види, помеѓу другото, *Labita*, цитирана погоре, § 133).

(ii) Примена на овие принципи во конкретниот предмет

45. Судот смета дека, земено заедно, кривичната пријава на жалителот поднесена до јавниот обвинител и до Секторот, со наводи дека претрпел повреди нанесени од страна на полицијата, покренуваат разумно сомневање дека овие повреди би можеле да бидат предизвикани од полицијата како што било наведено од жалителот, која гарантира гаранција за истрага од страна на надлежните органи во согласност со барањата од член 3 од Конвенцијата.
46. Судот забележува дека извештајот на Секторот бил составен приближно по седум месеци откако жалителот го доставил барањето. Владата не даде објаснување за таквото доцнење. Дополнително, Судот не може да утврди дали овој извештај бил доставен до жалителот.
47. Јавниот обвинител, откако ги разгледал наводите на жалителот, ги отфрлил со образложение дека не нашол доказ дека бил сторен прекршок. Неговите заклучоци биле засновани единствено врз основа на исказите на инволвираните полицајци.
48. Во субсидијарната кривична постапка жалителот ги повторил неговите тврдења дека бил тепан од страна на полицијата. Тој го обезбедил идентитетот на еден од вмешаните полицајци и оставил на судот да го утврди идентитетот на останатите четири полицајци. Судот прифаќа дека идентитетот на сите сторители би можел да биде непознат за него. Понатаму, смета дека упорноста на судот жалителот да го открие идентитетот на сите осомничени претставува претерана формалност. Како што било наведено од жалителот, нивниот идентитет лесно би можел да се открие преку официјалните полициски извештаи. Наместо тоа, судот ја отфлил приватната тужба на жалителот како нецелосна, без да превземе одредени дејствија. Дотолку повеќе што, ова не е доволно објаснување за да судот не ја продолжи постапката барем спрема г-дин П.Р. Како и да е, судот не превзел дејствија за сослушување на сведоците, иако биле предложени од жалителот, вклучувајќи го и докторот кој го прегледал. Според тоа, жалбите на жалителот останале без правно разгледување по однос на основаноста.

49. Спротивно на ова, Судот заклучува дека оваа истрага поведена според тврдењата на жалителот дека претрпел повреди нанесени од страна на полицијата, не била темелна и ефикасна. Поради тоа, Судот наоѓа дека постои повреда на процедуралните аспекти од член 3 од Конвенцијата.

II ПРИМЕНА НА ЧЛЕН 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

50. Член 41 од Конвенцијата пропишува:

„Кога Судот ќе оцени дека постои повреда на Конвенцијата или на протоколите, и доколку внатрешното право на засегнатата Висока договорна страна овозможува само делумна репарација на штетата, тогаш доколку е тоа неопходно, Судот ќе му додели правична оштета на оштетениот.“

A. Штета

51. Жалителот барал 500.000 евра за нематеријална штета. Извештајот на вештото лице од 23 мај 2006 година за неговата траума по инцидентот (види точка 11 погоре) бил составен за нејзина потврда.

52. Владата не даде коментар на барањето на жалителот за правична оштета во врска со материјалната штета.

53. Судот забележува дека утврди дека постои повреда на член 3 во врска со неуспехот на надлежните органи да ги истражат тврдењата на жалителот за полициска бруталност. Не утврди повреда на суштината на таа жалба. Во неговиот поглед, жалителот морал да претрпи одреден степен на фрустрација и болка како резултат на недостатокот на грижа од страна на надлежните органи во врска со неговата жалба. Правејќи оценка на рамноправна основа, му доделува на жалителот износ од 1.000 ЕВРА како нематеријална штета.

Б. Трошоци и надоместоци

54. Исто така, жалителот побарал 2.590 ЕВРА за трошоци и надоместоци сторени пред Судот. Ова вклучува 35 ЕВРА за лекарското уверение од 11 мај 2006 и 200 ЕВРА за извештајот на вештото лице спомнато погоре. Остатокот содржи трошоци за адвокатот кој го застапувал жалителот во постапката по комуникацијата на жалбата на жалителот до Владата,

односно 420 ЕВРА за полномошно издадено од 12 лица кои првично ја иницираа постапката пред Судот и 1.935 ЕВРА за три поднесоци доставени до Судот. Тој не прецизираше кои се тие поднесоци, ниту пак достави трошковник.

55. Владата не даде коментар на барањето на жалителот за правичен надомест.
56. Во согласност со востановената судска пракса, жалителот има право на надомест за неговите трошоци доколку било докажано дека истите фактички се направени, неопходно сторени и биле разумни (види *Editions Plon v. France*, бр.58148/00, § 64, ЕСЧП 2004-IV). Во конкретниот предмет, земајќи ги во предвид расположивите информации и наведениот критериум, Судот утврди дека побараната сума за адвокатски трошоци е претерана и наместо тоа, досудува износ од 600 ЕВРА. Исто така, смета дека трошоците за извештајот на вештото лице не биле неопходни и согласно тоа, ги отфрла во тој дел. Од друга страна, му ја досудува целокупната сума која била побарана за останатите трошоци. Вкупниот износ по овој основ изнесува 635 ЕВРА.

В. Законска камата

57. Судот смета за соодветно дека затезната камата треба да се исплати според најниската каматна стапка за позајмени средства на Европската Централна Банка, на која треба да се додадат 3%.

ПОРАДИ ГОРЕНАВЕДЕНИТЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ ЕДНОГЛАСНО

1. *Ја прогласува* за допуштена жалбата на жалителот во однос на член 3
2. *Утврди* дека не постои повреда на член 3 од Конвенцијата во однос на суштинскиот аспект
3. *Утврди* дека постои повреда на член 3 од Конвенецијата во однос на процедуралниот аспект;

4. Утврди

(а) дека одговорната држава треба да му плати на жалителот, во рок од 3 месеци од конечноста на пресудата, во согласност со член 44 § 2 од Конвенцијата, следните износи, кои треба да бидат конвертирани во националната валута на одговорната држава по курс на денарот на денот на исплатата

(i) ЕВРА 1.000 (илјада евра) за нематеријална штета

(ii) ЕВРА 635 (шестотини триесет и пет евра) за трошоци и надоместоци

(iii) било какви такси кои би можеле да бидат наплатени на горенаведените суми;

(б) по истек на рокот од 3 месеци спомнат погоре, во кој треба да се исплати сумата, ќе се засметува камата на споменатиот износ, по стапка еднаква на најниската стапка за позајмени средства на Европската Централна Банка, за периодот до плаќањето плус 3%.

5. Го отфрла остатокот од барањето на жалителот за правичен надомест.

Изготвена на англиски, и објавена на 7 февруари 2008, согласно член 77 §§ 2 и 3 од Деловникот за работа на Судот.

Claudia Westerdiek

Секретар

PEER LORENZEN

Претседател